

КАК ДА ПОЛУЧИТЕ ПРАВНА ПОМОЩ?

1. Кой има право на правна помощ?

- социално слаби физически лица;
- лица, настанени в специализирани институции за предоставяне на социални услуги - домове за възрастни хора, центрове за рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания, центрове за временно настаняване на бездомни хора и др.;
- приемно семейство или семейство на роднини и близки, при което е настанено дете по реда на закона за закрила на детето.

2. Няма право на правна помощ – еднолични търговци; юридически лица - търговски дружества, кооперации и др.

3. Видове дела, по които се предоставя правна помощ :

- наказателни дела;
- граждански дела - имуществени спорове - спорове за собственост, за делба, наеми, спорове за дължими парични суми, трудови спорове, брачни дела, заплащане на издръжка, предоставяне на родителски права, осиновяване, установяване на произход на дете и др.;
- административни дела;

4. Видове правна помощ:

- консултация за постигане на споразумение преди завеждане на делото или за завеждане на дело;
- подготовка на документи за завеждане на дело;
- процесуално представителство /защита от адвокат/ по вече образувано в съда дело;
- представителство /защита от адвокат/ при задържане от органите на МВР.

5. Документи за предоставяне на правна помощ:

а) молба за правна помощ – по образец, който можете да изтеглите от интернет сайта на НБПП или да получите от адвокатската колегия по местоживееене /приложение № 1 – до НБПП, приложение № 2 – до съда ;

б) молба-декларация за семейно и имуществено състояние на молителя – можете да изтеглите от интернет сайта на НБПП или да получите от адвокатската колегия по местоживееене;

- в) заповед** на директора на Дирекция „Социално подпомагане”, че получавате месечни социални помощи по чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане /обърнете се към Дирекция „Социално подпомагане” по постоянен адрес/.
- г) удостоверение**, че отговаряте на условията за получаване на месечни социални помощи по чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане /обърнете се към Дирекция „Социално подпомагане” по постоянен адрес/.
- д) договор** със специализирана институция за получаване на социални услуги – договор с дом за възрастни хора, договор за ползване на социални услуги, с центровете за рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания, с центровете за временно настаняване на бездомни хора и други.
- е) съдебно решение** за настаняване на дете по Закона за закрила на детето.

6. До кого да подадем молба за правна помощ:

- до НБПП – за консултация и подготовка на документи за образуване на дело, като се приложи освен декларацията за семейно и имуществено състояние и един от документите по т. т. „в”, „г” или „д”;

- до съда – при наличието на вече образувано дело, като се приложи освен декларацията за семейно и имуществено състояние и документи, удостоверяващи семейното положение, възраст, трудовата заетост - удостоверение от бюрата по труда, здравословното състояние - решение на ТЕЛК, заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане” за получаване на добавки за социална интеграция по Закона за интеграция на хора с увреждания, удостоверение от НОИ за размер на пенсията и др.

Трябва да докажете с документи, че не разполагате с достатъчно финансови средства, за да упълномощите адвокат.

7. Как да си изберете адвокат?

- от Националния регистър за правна помощ /НРПП/ чрез интернет страницата на НБПП - списък на адвокатите по адвокатски колегии, предоставящи правна помощ;
- достъп до списъка на адвокатите, предоставящи правна помощ, който е публикуван на видно място в съответната адвокатска колегия.

При избора на адвокат можете да разчитате на съответната адвокатска колегия, която ще ви ориентира и определи подходящ за Вашия проблем адвокат.

8. Какво да очаквате от назначения ви служебен защитник?

- да ви обясни какво точно е положението Ви в момента ;
- да Ви посочи какви са правата ви;

- да прецени дали ли е правен интерес за образуване на делото, допустима и обоснована ли е претенцията Ви, спазени ли са законните срокове;
- какви други възможности за защита имате;
- да ви предостави списък от документи, необходими за образуване на съответното дело;
- да ви поясни какви такси и разноски по производството дължите;
- има ли вероятност да бъдете освободени от плащане на такси и разноски по делото;
- какви са вероятните последици от процеса, т.е. как би могъл да се развие той;
- има ли основание за обжалване на решението, присъдата или друг съдебен акт.

9. Какво дължите за предоставената ви правна помощ?

Преди и по време на делото Вие не дължите на служебния адвокат никакво заплащане. Ако бъдете осъден или загубите изцяло или частично делото, Вие ще трябва да заплатите на Националното бюро за правна помощ разноските по възнаграждението на адвоката, който ви е защитавал.

Правната помощ не обхваща заплащането на такси и разноски за експертизи и вещи лица по производството, освен ако сте освободен от съда, поради това че сте социално слаб.

10. Други особености при предоставяне на правна помощ:

- В Националното бюро за правна помощ няма адвокати, които да дават правни консултации на граждани;
- служителите на НБПП могат да ви насочат за документите, които са ви необходими за предоставяне на правна помощ, от къде можете да се снабдите с тези документи, пред кого да подадете молбата си за правна помощ, в зависимост от случая;
- информация за предоставяне на безплатна правна помощ можете да получите и от адвокатската колегия във вашия регион.